

Gospodarski položaj v šmarnskem srezu je zelo težak, toda zdravila, ki jih ponuja dr. Dobovišek, vsaj tostran Sotle niso užilna. Mi vanje ne verujemo, zato bomo iskali boljšega zdravilnika in boljših zdravil.

Edina od pomoč.

Prebivalci šmarnskega sreza! Težak je naš gospodarski položaj, težki so kvarni vplivi, ki nas skozi dolge dobe begajo in preprečujejo, da bi se složili in edini znašli v enotni politični fronti. Doba zadnjih let je poleg gorja, ki nam ga je povzročila, imela vsaj to malce dobrega, da nam je v žarki luči pokazala, kakšni ljudski prijatelji so nam bili Pucelj, Marušič in Kramer s svojimi štabi. Vse je kazalo, da smo v trpljenju in zatiranju zadnjih let toliko dozoreli, da se bomo nepokolebljivo in složno združili v enotni politični fronti vseh slovenskih kmetov pod vodstvom dr. Korošca. Pokazalo pa se je, da so nekateri izmed nas podlegli

tujim vplivom in povzročili razkol, ki nam more samo škodovati. Bilo je treba precej težkih let, da smo spoznali politične spletke in politične kramarje, pa menda nekaterim še noče biti dovolj in hočejo znova preiskušati nove politike. Zakaj ne bi raje verovali kmetiskim tovarišem drugih srezov širom Slovenije, zakaj se ne bi nanje naslonili, z njimi zvezali, da bi vsi kot en mož sledili eni volji, enemu, v delu in trpljenju preizkušenemu možu. V težkih časih gospodarskih in političnih kriz, ki pretresajo ves svet, velja le složna, organizirana sila. Toliko je važneje to za nas Slovence, ki smo številčno itak tako majhni. Ali naj torej svojo itak skromno silo še cepimo?

Šmarnski srez tega ne bo storil, osvobojen tujih vplivov se bode pridružil veliki politični združitvi JRZ in v njej in po njej gradil boljšo bodočnost sebi in svojim potomcem, dobro vedoč, da kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

jaškim vladnim četam, in ker so te boljše organizirane in opremljene, navadno premagajo in potolčejo kmete. Kar se tiče katoliškega duhovništva, je na višini. Na smrt je že bilo obsojenih, kakor je s številkami dokazano, 300 duhovnikov, na ječo pa 500. 5000 vernikov je ubitih »sodnijskim« potom, pri čemer niso všteti tisti kmetje, ki so padli v borbah z boljševiskimi vladnimi četami.

Slovesna proslava 50letnice Tiskarne sv. Cirila.

Slovesna proslava 50letnice Tiskarne sv. Cirila je pričela 14. septembra s slovesno sv. mašo zadušnico za rajne voditelje in dobrotnike zavoda, ki brani ob severni meji že desetletja pravice Slovencev. Službe božje, katero je opravil sedajni predsednik, stolni prošt g. dr. M. Vraber, se je udeležilo vodstvo in uslužbenci tiskarne.

V nedeljo 15. septembra je bilo slovesno zahvalno bodoslužje v mariborski stolnici, katerega je opravil m. g. stolni prošt. Službe božje se je udeležil sam prevzvišeni škof g. dr. Ivan Tomažič. Govoril je pred sv. mašo o dobrem in slabem tisku v kratko-jedrnatih besedah g. monsignor J. K. Vreže.

Petje z godbo med službo božjo je oskrbel požrtvovalni g. stolni kapelnik J. Gašparič.

Po opraviu v stolnici je bil v tiskarni obed, katerega je počastil g. škof s kanoniki, g. minister dr. M. Krek, predsednik Prosvetne zveze dr. J. Hohnjec in druge odlične osebnosti.

Iskrene čestitke z imehovanjem zaslužnega ravnatelja tiskarne g. Franc Hrastelja kn.-šk. svetnikom je izrekel prevzvišeni škof, minister dr. Krek, v imenu Mohorjeve družbe g. stolni dekan dr. F. Cukala in drugi.

Vse napitnice in čestitke so se glasile na plodonosno 50letno prošlost z gorečo željo na še boljšo in svobodno bodočnost.

Na slavnost povabljeni g. notrajni minister dr. Anton Korošec se je brzojavno oprostil radi prevelike zaposlenosti in želel v brzojavki podjetju, v katerem je preživel toliko let, najlepši napredek v spremstvu božjega blagoslova.

Pri zaprtju, mošnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

691

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Duhovniški poklici. V nekaterih rodbinah so duhovniški poklici številni, češči, takorekoč na »dnevem redu«; v drugih bolj izjema, v drugih zopet jih sploh ni. Takšna rodbina s številnimi duhovniki je francoska rodbina Daillier v francoskem mestu Cambrai. Nedavno je opravil v tem mestu novo sv. mašo Marko Daillier. Istočasno so trije njegovi bratje, duhovniki pri postranskih oltarjih darovali sv. maše. Novomašniku so asistirali (prisostvovali) pri oltarju bližnja sorodnika brata Franc in Mihael Deleporte in stricnik-duhovnik Mihael Bara.

Dijaki kot katehisti. Na Filipinskih otokih (južnozahodno od Azije v Velikem oceanu) vlada med preprostim ljudstvom velika nevednost v verskih stvarih. Duhovnikov je premalo, da bi se mogli z uspehom boriti zoper to nevednost. Prišlo pa jim je na pomoč vseučilišče, ki je tako postalo resnično učilišče za vse ljudstvo. Na vseučilišču v mestu Manili je namreč ustanovljen poseben oddelk profesorjev in dijakov, ki se pečajo z verskim poukom ljudstva, zlasti mladine. Ti svetni katehisti so se svoje lepe naloge lotili z veliko vnemo ter so letos v postnem času poučili in pripravili za prvo sv. obhajilo 939 dečkov iz 17 šol. Skupina teh dijakov — prostovoljnih katehistov sedaj šteje 115 članov, število dečkov, ki jih ti vrli dijaki poučujejo, pa znaša 10.289. Dijakinje pa se pečajo s poučevanjem deklet. Nevedne poučevati je dobro delo.

Kitajski misijoni. Na Kitajskem zdaj deluje 89 škofov, med katerimi je 14

kitajskih domačinov, 8 domačih apostolskih prefektov in 14 inozemskih. Katoliških duhovnikov je 4014, in med njimi 1647 domačinov. Redovnikov-lajikov je 3348, izmed katerih je nad polovica domačinov. Sester-domačink je 3319, inozemskih pa 1831. O poučnem delu, ki ga vršijo katoliški misijoni na Kitajskem, spričuje veliko število katehistov in učiteljev. Katehistov je 11.833 (7381 moških in 4452 žensk), učiteljev 14.932 (8683 učiteljic, 6249 učiteljev). Katoličanov na Kitajskem je 2.702.463. V zadnjem letu je to število porastlo za 78.908, katehumenov je pa 465.000.

Mučeništvo Mehike. To mučeništvo trpijo verni katoličani, mučitelji pa so komunisti in z njimi združeni framaconi. Izšlo je zadnji čas zlasti v Ameriki več knjig, ki z natanko dokazanimi primeri dokazujejo, koliko in kako trpijo mehiški katoličani. Trpijo v prvi vrsti tisti, ki so cerkvi najbolj vdani: kmetje in duhovniki. Kmetje se postavljajo v bran proti nasilnim in div-

Osebnosti.

Duhovniška vest. Ob priliki proslave 50letnice Tiskarne sv. Cirila v nedeljo dne 15. septembra je bil imenovan za kn.-šk. duhovnega svetovaleca zaslužni in požrtvovalni sedajni ravnatelj tiskarne g. Franc Hrastelj. Naše iskrene čestitke!

70letnica obmejnega rodoljuba. Dne 15. septembra je slavil na svojem prijaznem vinogradnem posestvu ob severni meji v Št. Ilju v Slov. goricah

70letnico daleč znani, obče priljubljeni in tolikanj zaslužni rodoljub g. Franjo Thaler. Jubilar je rojen dne 18. sept. 1869 v prijaznih Zeleznicah na Gorenjskem. Njegov stric Miha Thaler je bil v Št. Ilju posestnik in je tu užival svoj pokoj. Stric je pridržal nečaka Francja pri sebi in tako je ostal naš Thaler v Št. Ilju. Thaler je tudi med ustanovitelji domače Hranilnice in posojilnice, Bralnega oziroma Prosvetnega društva, Kmetijske podružnice in še več drugih društev. Udeleževal se je tudi prav živahno političnega delovanja. Naš slavljeneec je tudi velik prijatelj Cerkve in njenih ustanov. Z rajnim g. župnikom in narodnim delavcem

Keleminom sta pravzaprav položila temelje za razne organizacije v Št. Ilju, ki so bile pozneje merodajne v težkih borbah za Št. Ilj. Zasluge Thalerjeve ob preobratu so tudi velike. Bil je načelnik domačega Narodnega sveta ter je ob razmejitvi na severu mnogo pripomogel, da se meja ni potegnila še dalje proti jugu. Blagemu jubilaru naše čestitke!

Naš novi ban dr. M. Natlačen.

70letnica zaslužnega šolnika. Dne 12. septembra je minulo 70 let, kar je bil rojen v Št. Juriju ob južni žel. upokojeni šolski upravitelj Franc Krajnc. Jubilar je bil povsod vzor krščanskega šolnika. Mnogo let je deloval kot šolski upravitelj pri Sv. Barbari v Slov. goricah, kjer so vsi mlajši gospodarji in gospodinje od srca hvaležni, da jih je vzgojil in za kulturno življenje izobrazil dobri g. Krajnc. Že pod rajno Avstrijo je bil neustrašen narodnjak, naročnik krščanskih slovenskih listov in do danes eden najzvestejših in najbolj vestnih dopisnikov »Slovenskega gospodarja«. Med svetovno vojno je moral, dasi že bolj prileten, k vojakom, kjer je dosegel častniški čin. Po prevratu je bil zopet šolski upravitelj in je stopil pred leti v zaslužni pokoj, katerega preživlja med onimi, katerim je bil dolga leta najboljši vzgojitelj, pri njemu tolikanj ljubi in res lepi Sv. Barbari v Slov. goricah. Blagemu jubilaru želimo krepkega zdravja in obilo tolažbe od Vsemogočnega radi krutih udarcev, ki so ga zadeli na stara leta s prerano izgubo njemu najljubših. »Slovenski gospodar« kliče svojemu naročniku in dopisniku: Ostanite krepki in zdravi in kljubuj z božjo pomočjo udarcem usode!

Znani industrijalec umrl. V Ljubljani je umrl dne 10. t. m. vsem Slovencem dobro znani industrijalec g. Dragotin Hribar. Rodil se je v Ljubljani l. 1862. Izučil se je tiskarstva. Leta 1891 se je preselil v Celje, kjer je začel izajati za štajerske Slovence »Domovi-

no« in »Ilustrovani narodni gospodar«. Ustanovil je v tedaj čisto nemškutar-skem Celju trgovino s papirjem. Leta 1902 se je vrnil nazaj v Ljubljano, kjer se je bavil s tiskarsko stroko in drugimi industrijskimi panogami. Delavne-mu ter zaslužnemu možu ohranimo trajno hvaležen spomin!

Za komisarja Pokojninskega zavoda za nameščence je postavljen dr. Anton Milavec iz Ljubljane.

Nesreče.

Po nesreči zadel tovariša. Na Olševi planini pri Črni na Koroškem je pregledoval obmejni stražnik Jefto Miljevič pred odhodom v službo puško. Po nesreči se je orožje sprožilo in krogla je zadela graničarja Milorada Kociča v grlo. Težko ranjenega so oddali v bolnico v Črni.

Industrijalec smrtno ponesrečil z avtomobilom. V noči 14. septembra je v bližini Spodnjih Hoč pri Mariboru smrtno ponesrečil lastnik tovarne za bučno olje iz Fram, g. Miroslav Pučelik. Zavozil je v noči v občestni kamen, katerega je pogнал sunek 4 m od mesta, kjer je bil vkopan. Avto se je popolnoma raztreščil in poleg ostankov vozila je ležalo vsled udarca do nepoznanja zbito truplo tovarnarja. Vzrok smrtne nesreče je najbrž od-poved krmila.

Strela ubila mater dveh otrok. Na Rožnem vrhu pri Šmartnem v okolici Celja se je hotela gospodinja Brežnikova Neža pred divjanjem nevihte za-teči v hišo. Ko je prišla za kljuko hiš-nih vrat, je zablišnilo, strela je uda-rila v mater treh otrok in jo je na me-stu ubila.

Razne novice.

Kapelica sv. Antona pod Sv. Bolfan-om nad Mariborom se bo po daritvi sv. maše blagoslovila v nedeljo dne 22. septembra ob 10. uri dopoldne. Častil-ke in častilci sv. Antona Padovanskega vljudno vabljeni! — Sv. Bolfenk se je za goste temeljito pripravil.

Zdravo žetev in večje pridelke

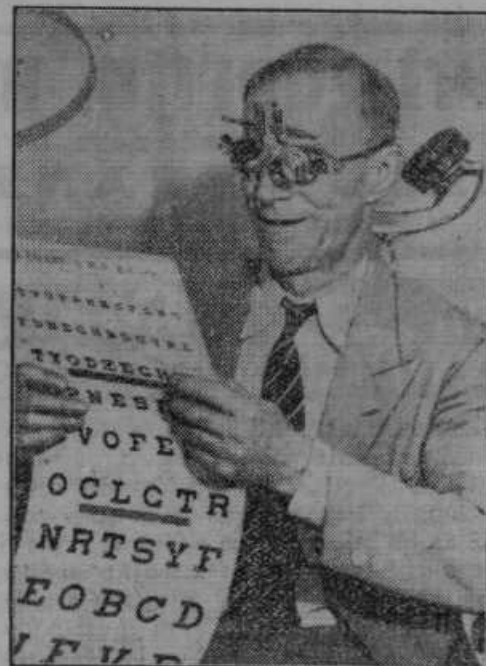
dosežete z desinfekcijo semena s

Ceretan-om

univerzalnim sredstvom za opravljanje semen

Zahtevajte prospekte od

„JUGEFA“ K. D.
Zagreb, Preradovičeva ul. 16
Oddelek za zaščito rastlin

Slepici bodo čitali. V severnoameriškem mestu Boston so iznašli očala, s katerimi bodo slepici lahko čitali.

Fr. W. Rickett, ki je kupil v imenu angleško - ameriške družbe petrolejske vrelce v Abesiniji. O tem možu go- vori danes celi svet.

Levo:

Anglež Campbell je prevozil z avtomobilom, kakor ga vi- dimo na sliki, 482 km na uro dosegel nov svetovni rekord.

Romanje k Mariji bistriški ob 250letnici 5. in 6. oktobra. Pod vodstvom g. prof. Pavliča bodo romali 5. in 6. oktobra možje in fantje iz Savinjske doline in Posavja k Mariji bistriški. Polovična vožnja cena dovoljena.

Streli v parlamentu v Mehiki. V mehiškem parlamentu so se odigrali v noči na 11. september krvavi dogodki. Na dnevnem redu je bila razprava o nekem zakonskem načrtu, ki pa se je razvila v pravo bitko. Padlo je 100 strel. V boj je poseglo tudi občinstvo z galerije. Ubita sta bila dva poslanca, več pa ranjenih.

Obžalovanja vredni slučaji.

Na meji so ga prijeli. V nekem mariborskem hotelu je počil v noči strel. Pri pojavu policije je neznanec skočil skozi okno I. nadstropja in zbežal proti kolodvoru. S samokresom v roki je prisilil pred kolodvorom stoječega avtotaksija, da ga je odpeljal proti Št. Ilju. Na telefonični poziv mariborske policije so begunca na meji aretirali in se je izkazalo, da gre za opasnega vlomilca iz Belovara. Prijeti je izjavil, da se piše Mato Šalamunec.

Tatvina gramofonskih plošč. 65 gramofonskih plošč je bilo ukradenih g. krčmarju Klemenščaku v Studencih pri Mariboru.

Usodepolni pretep med nabiralci brusnic. Nad Libeličami na Koroškem so se stegli med seboj nabiralci brusnic. Franc Jergač je dobil več zabodljivcev z nožem in par udarcev po glavi. Težko ranjenega so spravili v bolnico v Slovenjgradec, kjer je podlegel poškodbam.

Sumljiv nabiralec. V zaporih mariborskega okrožnega sodišča se nahaja Peter Bauk iz Mostara. Nabiral je po celi državi denar za izdajo knjige o rajnem kralju Aleksandru. Nabral je 150.000 Din, a knjige ne bo najbrž nikdo videl. Predstavljal se je pod različnimi imeni in je pobiral tudi po mestu Mariboru.

Obsojen požigalec. Anton Trajber iz Črensovcev v Prekmurju je bil hiralac v zavodu za starostne onemogle v Muretcinih pod Ptujem. Radi slabega vedenja so ga odslovili iz hiralnice. Trajber je iz maščevanja letos dne 9. maja zažgal hiralniško gospodarsko poslopje, ki je pogorelo do tal in znaša škoda 50.000 Din. Požigalec je bil obsojen v Mariboru v sredo dne 11. septembra na 5 let robije.

Žalostna posledica prepira. Posestnikov sin I. Janžekovič in viničar Anton Hojnik, oba iz Senčaka pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, sta se sprla radi neke zadeve. Hojnik je zabodel Janžekoviča z nožem v hrbet. Zabodeni je podlegel rani kljub skrbni domači oskrbi.

Trboveljska žaloigra. V Trbovljah v krčmi »Pri škratu« je nenadoma znozel orožniški podnarednik Ludv. Gajšek na službenem obhodu. Iz samokresa je ustrelil svojega tovariša orožniškega pripravnika Nikolo Stojanoviča in pomožno natakario Faniko Pečnik. Več oseb je ranil z udarci s samokresom in ogrožal osebno varnost raznim, dokler ga niso prijeli in odvedli v bolnico.

S strašnim strelom ranil prijatelja. Na Trški gori pri Novem mestu je nastal med skupino fantov iz Dolnjega Kronovega in Dolnjega vrha prepir.

Med prepirajoče se je oddal fant Alojz Simončič strel iz samokresa in zadel Franca Vidmarja iz Dolnjega Kronovega v levo stegno. Ko je Simončič videl, kaj je učinil s strelom, je orožje odvrnil in sam obvezal ranjenca. Obstreljenega so odpeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo. Simončič je izjavil orožnikom, da je hotel za pretep pripravljene fante preplašiti in je nehote zadel svojega najboljšega prijatelja Vidmarja.

Radi družinskih preprirov v smrt. — Pri posestniku Kosu v Zg. Zadobrovi pri D. M. v Polju pri Ljubljani so se sprli. Radi prepira je izpil 23letni domači sin stekleničico lizola in podlegel strupu v ljubljanski bolnici.

Slovenska Krajina.

Sobota. Recimo tako: Bil je zopet cirkus tu pri nas; no, bil je zopet dobro obiskan in vse predstave razprodane. Mnogi so rekli, da je sprememba dobra in zabava je tudi vmes. Bodi tako ali tako, res pa je tako, da bo končno nepotreben cirkus pri nas, ker bo kmalu zelo malo denarja. — Gimnazija je začela s poukom. Ulice po Soboti so v popoldanskih urah na novo oživljene z dijaki in dijakinjami. Škoda je le ta, da so samo nižji razredi. Upamo, da bo prišel čas, ko se bodo naše želje izpolnile. Daj Bog, da bi bil ta čas že na

V oni uri poročena in ločena.

Rekord, kar se tiče poroke in razporeke, ni bil dosežen kje v Ameriki, ampak v Sarajevu. Pred kratkem se je pustil muslimanski par poročiti na šerijatskem sodišču. Na poti od sodnije proti stanovanju je prosila svedeporočena žena moža, naj ji kupi nakit, katerega ji je bil obljubil pred zakonom. Mož je izjavil, da za tako potratu nima denarja. Radi te izjave sta se zakonca sprla in spor je končal na ta način, da sta se obrnila, se podala nazaj na sodišče, kjer so njuno zakonsko zvezo ločili. Nista bila niti eno uro poročena.

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Radi požrečnosti je posebno osovražen pri lovcih na kožuho vino ali pri takozvanih traperjih. Povrh pa še posedla volferin zmožnost nekake nevidnosti. Lahkoverni rdečkarji in belokožci verujejo kaj radi, da pri požeruhu ne gre za zemeljsko zver, pač pa za samega zlodeja, s katerim bi bil vsak spopad ter boj brezuspešen in mora končati s poginom lovca.

Če opazi traper, da mu je nekdo vzel plen iz nastavljenih pasti in zadene na sled volferina, pobere svoje pasti, drugo klozno, psa in tovarnega konja ter si poišče nemudoma kako bolj oddaljeno lovišče. Zaveda se namreč prav dobro, da bo vedno naletel na oropane pasti brez upanja, da bi požrešnega roparja vsaj enkrat videl, ali ga zvalil v močno past. Včasih se volferin ne bo zmenil za lovčeve pasti par dni, 14 dni in celo tedne ne, ker v zimskem času zelo veliko spi, a

10 vedno se bo znova pojavljal in mu odnašal ter uničeval najdragocenejši plen.

V mesečni noči se volferin večkrat liki človek zravna na zadnji dve šapi, si zasenči s prednjo taco oči in se razgleduje po okolici.

Požeruh tudi ne beži po vzgledu drugih živali, ampak se nekako meče naprej v lokastih skokih, se čudno ziblje in deloma naravnost prekobica. Vse to pa nikakor ne zmanjšuje brzine njegovih nog, da — jo celo pospešuje tako, da dohaja z lahkoto največje roparice. V snegu obstoji njegova sled iz lukenj, v katere skače z vsemi štirimi nogami. Ker ima primeroma kratke noge in njegovo dolgo kosmato telo ovira globokeje udiranje v sneg, je divjačini z dolgimi nogami, katera se mora boriti z visokim snegom, daleč naprej.

Dokazano je, da volferin krade odeje, puške, sekire, nože, lonce itd. Amerikanec Coue poroča z dokazi podprto v svoji znanstveni knjigi o indijanskem traperju, ki je ostavil s svojo družino svojo kočjo in je ni zastražil. Po povratu jo je našel čisto razdejano. Ostale so samo še stene, a